

Ύψωσις του Τιμίου Σταυρού: Λόγος εις τον Τίμιον και Ζωοποιόν Σταυρόν (Άγιος Ιωσήφ Αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : Σεπτεμβρίου 14, 2020

Α` Σήμερα είναι η έορτή του Σταυρού, γι' αυτό ἄς χαίρεται ὁ χορός τῶν Ἀγγέλων. Ἐμφανίζεται ὁ Σταυρός ἄς τόν προσκυνήσῃ ὅλο τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας. Ὑψώνεται ἡ θεία δύναμις τοῦ Σταυροῦ· ἄς τραπήῃ εἰς φυγήν τό πλήθος τῶν δαιμόνων. Ἀλλά, ὦ θεῖε Σταυρέ, τό ἀνέκφραστο θέαμα τῶν Ἀγγέλων, τό καύχημα τῶν πιστῶν, ἡ Βασιλική ράβδος, -σοῦ ὀμιλῶ σάν νά εἶσαι ἔμψυχος- σύ βεβαίως φέρεις εἰς ἡμᾶς τά χαρμόσυνα μηνύματα τῆς σωτηρίας. Διά σοῦ, αἱ κλεισθεῖσαι πύλαι τοῦ Παραδείσου, πάλιν ἀνοίγονται. Διά σοῦ κατηργήθη τό κράτος καί ἡ δύναμις τοῦ θανάτου· διά σοῦ, ὁ ἄδης ἀπεγυμνώθη· διά σοῦ, οἱ νεκροί ἀνέζησαν· διά σοῦ, ὁ Ληστής χαίρει καί ἀγάλλεται μέσα εἰς τόν Παράδεισον· διά σοῦ, ἠνώθησαν τά ἐπίγεια μέ τά Οὐράνια· διά σοῦ, ἐγνωρίσαμε τήν Ἀλήθειαν· διά σοῦ, μᾶς ἐδωρήθη τό Βάπτισμα τῆς ἀναγεννήσεως· διά σοῦ, ἐχαρίσθη εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἄφεσις ἁμαρτιῶν· διά σοῦ, ἐλάβαμε τήν Δωρεάν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· διά σοῦ, οἱ ἐκκλησίες σημειοῦνται, καί ἔτσι γίνονται Ναοί Θεοῦ. Διά σοῦ ἀπολαμβάνομε τό Σῶμα καί τό Αἶμα τοῦ Χριστοῦ· διά σοῦ, καταξιούμεθα καί γινόμεθα υἱοί τοῦ Θεοῦ καί κληρονόμοι τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν. Διά σοῦ, αἱ ἱεραὶ Πανηγύρεις καί αἱ ἑορταὶ γεμίζουν ἀπό θεία χαρά καί θεϊκό φῶς. Καί ποῖα γλῶσσα θά μπορούσε νά μᾶς περιγράψῃ ἀκριβῶς πόσα καί ποῖα εἶναι τά καλά ἐκεῖνα, πού ἐδώρησε ὁ Χριστός ὁ ἀληθινός Θεός, διά σοῦ, εἰς τό γένος τῶν ἀνθρώπων;

Β` Ἐπειδή λοιπόν, ἀγαπητοί καί φιλέορτοι Χριστιανοί, ἐγνωρίσαμε διά τοῦ λόγου αὐτά, ἄς ἐναγκαλισθῶμεν μέ ἀγνές καρδιές καί καθαρά στόματα, τό σεβάσμιον καί Ζωοποιόν Ἐύλον, ἐπάνω εἰς τό ὅποιον ἀνυψώθη ὁ Χριστός, ὁ Θεός μας, καί ἐκαρφώθησαν τά θεῖά Του χέρια· ἐπάνω εἰς τό ὅποιον οἱ σταυρωταί τοῦ Κυρίου ἐτρύπησαν μέ τήν λόγχην τήν Πλευράν Του, καί Τόν ἐπότισαν ξύδι ἀνακατεμένο μέ χολήν! Ἐπερνοῦσαν δέ ἀπό κοντά κινοῦντες τάς κεφαλάς των, καί ἔλεγον μέ χλευασμό: «Οὐά, ἄλλους ἔσωσεν, ἐαυτόν οὐ δύναται σῶσαι· εἰ Υἱός ἐστι τοῦ Θεοῦ, καταβάτω νῦν ἀπό τοῦ σταυροῦ, καί πιστεύσομεν αὐτῷ».

Γι' αὐτά λοιπόν ἔκαμεν ὁ λαός τῶν Ἑβραίων, ὁ ἀγνώμων καί πεπωρωμένος, μολονότι ἀπήλαυσε τάς εὐεργεσίας τῶν θείων θαυμάτων. Ἐμεῖς ὅμως, ἄς προσκυνήσωμε μέ θερμή πίστιν τά ζωοποιά Πάθη τοῦ Χριστοῦ: τήν Σταύρωσιν, τήν Ταφήν, τήν ἐκ νεκρῶν τριήμερον Ἀνάστασιν, διά νά ἀναστηθῶμεν καί δοξασθῶμεν μαζί Του· «εἶπερ συμπάσχομεν ἵνα καί συνδοξασθῶμεν», ὅπως εἶπε ὁ θεῖος Παῦλος, τό «σκεῦος τῆς

έκλογής».

Δ` Γιά όλα αυτά μᾶς καλεῖ λοιπόν σήμερα ὁ πανάγιος Σταυρός μέ τήν ἑορτή του· καί αὐτά τά ἄφθαρτα καί αἰώνια φαγητά μᾶς προσφέρει. Ἔτσι λοιπόν, ἐάν θέλωμε νά ἔχωμε αὐτόν ἀσφαλῆ φύλακα τῆς σωτηρίας μας, καί ἐπιθυμοῦμε σφοδρῶς, νά ἔχωμε μαζί μας τήν θεία Χάριν του, ἄς μή τόν παροξύνωμε μέ ἔργα πονηρά καί ἀκάθαρτα, μέ λόγια αἰσχρά καί βδελυρά, μέ τά ὁποῖα ἀποθρασύνεται ὁ ἐφευρέτης τῆς κακίας (διάβολος)· διότι ἔτσι, αὐτός ἀποκτᾷ δυνάμεις ἐναντίον μας καί μᾶς ὀδηγεῖ εἰς τό βάραθρον τῆς ἀπωλείας. Δυναμούμενοι ὁμως μέ τήν βοήθεια τοῦ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ, ἄς τόν ἀποκρούσωμε ἀμέσως.

Ε` Ἄλλ' ὁμως, πρὸς σέ πάλιν τόν ἑορταζόμενον καί πανηγυριζόμενον πρέπει νά στραφῇ ὁ λόγος μου.

Χαῖρε Σταυρέ, ἡ δόξα τῶν περάτων τῆς γῆς, καί τῆς οἰκουμένης τό ἀγαλίασμα· διότι εἰς τήν ἑορτήν σου ἀγάλλονται τά πέρατα τῆς γῆς, καί χαίρονται μαζί ὅλοι οἱ πιστοί. Χαῖρε Σταυρέ, ἡ ἰσχὺς καί τό ἀήττητον ὄπλον τῶν βασιλέων· διότι ἔχοντες αὐτοῖ ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην εἰς σέ, τρέπουν εἰς φυγήν τὰς φάλαγγας τῶν βαρβάρων, καί νικοῦν αὐτούς πανηγυρικῶς.

Χαῖρε, ἡ πανίσχυρος δύναμις τῶν ἡγεμόνων, μέ τήν ὁποῖαν ἐπικρατοῦν, καί καυχῶνται ὑπεροπτικά, πρὸς ἐκείνους πού δέν σέ γνωρίζουν, καί δέν ὑποτάσσονται εἰς τήν δύναμίν σου.

Χαῖρε Σταυρέ, ἐτοιμότης τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων καί προθυμία ὑπερβολική, ἔχουσα τήν δυνατότητα νά ἀντιμετωπίζης νικηφόρως τήν δύναμιν τῶν ἐχθρῶν καί νά δημιουργῆς σύγχυσιν εἰς τά στίφη τῶν ἀνόμων.

Χαῖρε Σταυρέ, ὀδηγέ τῶν ὁδοιπόρων, σύ πού διευθύνεις καί κατευθύνεις τά διαβήματα τῶν ὁδοιπορούντων, καί πού μέ τήν δύναμίν σου ἀποτρέπεις καί φυγαδεύεις τά σκοτεινά καί φαντασιώδη «μηχανήματα» τῶν δαιμόνων.

Χαῖρε Σταυρέ, ἡ τροφή καί ἡ ἀνάπαυσις αὐτῶν πού καταλύουν κάπου ὡς ταξειδιῶται· διότι μέ τήν σημείωσίν σου, ἡ τροφή των εἶναι εὐχάριστος, ὁ ὕπνος χαρούμενος καί ἀναπαυτικός, καί ἡ ἔγερσις σωτήριος· ἔτσι ἔχουν πλήρεις τὰς δυνάμεις των διά τήν συνέχισιν τῆς ὁδοῦ.

Στ` Χαῖρε Σταυρέ, ἡ ἐπιτυχία ἐκείνων πού ἐλπίζουν, ἔχοντες ἐμπιστοσύνην εἰς τήν Χάριν σου, καί ἔτσι δέν ἀποτυγχάνουν εἰς τὰς ἐλπίδας των. Διότι προετοιμάζεις καί ἐξομαλύνεις τήν ὁδόν, καί μέ τήν δύναμιν πού ἔχεις, χαρίζεις τὰ αἰτήματα εἰς ἐκείνους πού σέ τιμοῦν εἰλικρινῶς.

Χαῖρε Σταυρέ, ἡ γαλήνη καί ἡ προστασία αὐτῶν πού διαπλέουν τὰς θαλάσσας· διότι ἡ τρικυμιώδης καί φουρτουνιασμένη καί ὁμοιάζουσα μέ ὄρη θάλασσα, γαληνεύει ἀμέσως μέ τήν σημείωσίν σου.

Χαῖρε Σταυρέ, ἡ ἐπιστήμη τῶν κυβερνητῶν· διότι μέ τήν βοήθειαν καί τήν ὀδηγίαν σου, μποροῦν μέ ἓνα μικρό ξύλινο πηδάλιο νά κυβερνήσουν μεγάλα πλοῖα καί νά τά ὀδηγήσουν μέ ἀσφάλεια μέσα καί εἰς στενοῦς ἀκόμη λιμένας.

Χαῖρε Σταυρέ, ἡ χαρά καί ἡ ἀνάπαυσις τῶν πλεόντων. Διότι μέ τήν βοήθειάν σου ἀποδιώκουν κάθε δειλίαν καί πλέουν πρός ξένας χώρας· διασχίζοντας δέ τίς μεγάλες αὐτές θάλασσες, πλησιάζουν πρός τόν προορισμόν τους μέ πολύ καλές ἐλπίδες.

Χαῖρε Σταυρέ, ὁ «χρηστός ζυγός» καί ἡ παρηγορία τῶν Μοναζόντων. Διότι ρίπτοντες ἐπί σέ τάς ἐλπίδας των, φέρουν μετά χαρᾶς τήν ἀπομάκρυνσιν γονέων καί φίλων· καί πηγαίνοντες εἰς τάς ἐρήμους, ζοῦν καί συνομιλοῦν μέ μόνον τόν Θεόν.

Χαῖρε Σταυρέ, ἡ ἀνάπαυσις καί ἡ νηπτική διέγερσις τῶν Ἀσκητῶν, οἱ ὅποιοι μέ τήν δύναμίν σου ὑπομένουν εὐχαρίστως τήν τῆξιν τοῦ σαρκίου, «δίδοντες αἷμα καί λαμβάνοντες Πνεῦμα»· ὥστε νά ἀστράψουν μέσα εἰς τήν ζωήν τους, ὡς «ἀστέρες πολύφωτοι».

Ζ` Χαῖρε Σταυρέ, τό κατάλυμα καί ἡ οἰκία τῶν Μοναχῶν· σὺ πού ἀνεβάζεις εἰς ὕψη Πνευματικά ἐκείνους πού σέ ἀγαποῦν εἰλικρινά, καί τούς ἀναδεικνύεις κατοίκους τοῦ Οὐρανοῦ καί ἐπιγεῖους Ἀγγέλους, φυγαδευτάς τῶν δαιμόνων, καί ἰατρούς τῶν νοσημάτων.

Χαῖρε Σταυρέ, τό λειτουργικόν καί ἀγαπητόν «Δώρημα» τῶν Ἀρχιερέων, οἱ ὅποιοι διά σοῦ ὀλοκληρώνουν καί ἀγιάζουν κάθε Λειτουργικήν τελετήν, ὥστε νά εἶναι καί ἀντιπρόσωποι τοῦ Χριστοῦ ἐπί τῆς γῆς.

Χαῖρε, τό φωτιστικόν ἀξίωμα τῆς Ἱερωσύνης, διά τοῦ ὁποίου οἱ Ἱερεῖς διδάσκουν καί φωτίζουν τούς ἀμυήτους μέν, ἀλλά ἀξιούς τοῦ φωτισμοῦ, καί τούς ὀδηγοῦν εἰς τήν ὁδόν τῆς τελειωτικῆς Θείας Χάριτος.

Χαῖρε, ἡ καθαρτική δύναμις τῶν λειτουργικῶν διακόνων· διότι λαμβάνοντες αὐτήν τήν ἐνέργεια μέ τήν βοήθειάν σου, ἀπομακρύνουν κάθε ἀταξία, καί τήν ἀποχωρίζουν ἀπό τόν εὐσεβῆ λαόν, τόν ἄξιο τοῦ Τιμίου Αἵματος καί Σώματος τοῦ Χριστοῦ, τόν ὁποῖον καί προσφέρουν εἰς τήν Ἐκκλησίαν.

Η` Χαῖρε, ἡ ἰσχυρά πανοπλία τῶν Ἁγίων Μαρτύρων, διά τῆς ὁποίας συνέτριψαν τάς ἐπιθέσεις καί τά φοβερά «μηχανήματα» τοῦ Πουηροῦ, καί ἀνεδείχθησαν νικηταί, ἀνταγωνισθέντες μέ ἐπιτυχία κατά τῆς ἀθέου εἰδωλολατρίας.

Χαῖρε στέφανε ἄνωθεν πλεγμένος, πού λάμπεις καί ἀκτινοβολεῖς περισσότερο ἀπό τόν πολύτιμον λίθον «σμάραγδον»· καί τοποθετηθεῖς ἐπάνω εἰς τάς τιμίας αὐτῶν κεφαλᾶς (τῶν μαρτύρων δηλ.) προσδίδεις ἱεράν εὐπρέπειαν καί θεῖον καλωπισμόν.

Χαῖρε ἡ πρόρρησις τῶν Προφητῶν, τό κήρυγμα καί τό καύχημα τῶν Ἀποστόλων. Διότι ἐσένα προεκήρυξαν καί προκατήγγειλαν ὅλοι οἱ Προφῆται μέσα στόν κόσμον, διά τῆς Χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διδάξαντες διά τῆς δυνάμεώς σου ὅλα τά ἔθνη, καί τά καθωδήγησαν εἰς μίαν πίστιν καί ὁμόνοιαν.

Χαῖρε ἡ ἀσφάλεια καί τό καταφύγιον ὅλων· διότι μέ τήν Χάριν σου κάθε πιστός καί εὐσεβῆς Χριστιανός, διαφεύγει κάθε βλάβη καί πειρασμόν.

Θ` Ἄλ' ὦ Σταυρέ, τρισμακάριστε καί πολυαγάπητε!

Πολλά ἱερά ὀνόματα παρέχεις εἰς αὐτούς πού ἐπιθυμοῦν νά σέ ἐγκωμιάσουν! Ποῖος μπορεῖ νά σέ ἀνυμνήσῃ ὅπως ἀκριβῶς σοῦ ἀξίζει; Ὡ Ἐύλον σεβάσμιον καί πανάγιον!

Ποῖος μπορεί νά σέ δοξάση καί νά σέ μακαρίση ἀξίως; Ὡ ρίζα ζωῆς καί ζωοποιέ! Ποῖος μπορεί νά ψηλαφήση μέ καθαρότητα τά ἅγια χαρίσματά σου; Ποῖος θά μπορέση νά ἀσπασθῆ τήν ἀγιότητά σου μέ ἄξια χεῖλη; Ποῖος θά μπορέση νά σφραγίσῃ τόν ἑαυτόν του μέ τό ἱερόν σημεῖον σου «τοῦ φυγεῖν ἀπό προσώπου τόξου»; Ποῖος θά χαράξῃ τό σημεῖον σου ἐπί τοῦ ἑαυτοῦ του διά νά λάβῃ φωτισμόν καί κάθαρσιν ψυχῆς; Ποῖος θά ἀσφαλίση τά πρόθυρα τοῦ σπιτιοῦ του μέ τό σημεῖον σου, διά νά προφυλαχθῆ ἀπό κάθε πειρασμόν; Ποῖος θά σφραγίσῃ τόν ἑαυτόν του μέ τό σημεῖόν σου πρῖν ἀπό κάθε κίνημα καί διάβημά του, προκειμένου ὅλαι αἱ σκέψεις καί αἱ πράξεις του νά εἶναι σύμφωνες μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ;

Γ' Ἀληθῶς, μεγάλη εἶναι ἡ δύναμις σου! Πολλά καί ἐκλεκτά τά ὀνόματά σου! Ὀνομάζουσαι Σταυρός καί σκῆπτρον «ράβδος εὐθύτητος, ράβδος βασιλείας» «σημείωσις», σφραγίς, ἐλπίς, πίστις, ὄπλον, ἀσπίς, θυρεός, ρομφαία, μάχαιρα, τόξον, τεῖχος, εἴσοδος τῆς κατοικίας πού ὀδηγεῖ πρὸς τήν ἄνω Πόλιν· καί ὅ,τι ἄλλο θά μπορούσαν νά σέ ὀνομάσουν ἐκεῖνοι πού εἶναι εἰδικοί εἰς τούς λόγους καί σέ ἀγαποῦν ὅλως ἰδιαιτέρως. Διά σοῦ ὁ Χριστός ὁ Θεός ἡμῶν, ἐγνώρισε εἰς τούς ἀνθρώπους τό μεγάλο καί ἀπόκρυφο μυστήριον τῆς οἰκονομίας Του. Διά σοῦ ἐλάβαμε τήν ἐπίγνωσιν τῆς Ἁγίας Τριάδος, δηλαδή τό νά πιστεύωμεν εἰς Πατέρα, Υἱόν καί Ἅγιον Πνεῦμα. Πατέρα μέν, ἄναρχον καί ἀναίτιον· Υἱόν δέ, ἐκ τοῦ Πατρὸς προερχόμενον· (καί ἔτσι ὡς πρὸς τήν αἰτίαν δέν εἶναι ἄναρχος)· κατά τόν χρόνον ὅμως εἶναι καί ἄναρχος· καί Πνεῦμα τό Ἅγιον τό σύνθρονον καί ὁμότιμον.

Ια' Ἄς φύγουν λοιπόν μακριά ἀπό τήν αὐλήν τῆς Ἐκκλησίας καί ὁ Ἄρειος καί ὁ Σαβέλλιος καί ὁ Πνευματομάχος Μακεδόنيος, οἱ ὅποιοι ἀπαρτίζουν ἕνα δράκοντα μέ τρεῖς κεφαλάς· ἔχουν τήν ἴδια ἀσέβεια καί πονηρία· ἐνεκρώθησαν ὅμως μέ τήν μάχαιρα τῆς ἀληθείας. Ἄλλ' ὅμως καί αὐτοὶ ἐδῶ οἱ τελευταῖοι (δη, οἱ εἰκονομάχοι), ἐφάνησαν πρῶτοι ὡς πρὸς τήν μανίαν· συνετρίβησαν, ἀλλά καί πάλιν ἐπανῆλθον εἰς τό προσκήνιον· καλῶς ὠνομάσθησαν ἐκ τῆς αἰρέσεώς των καί τῆς κακίας των εἰκονομάχοι καί Χριστιανοκατήγοροι, βασφημήσαντες τόν Χριστόν, καί ὑβρίσαντες τούς Χριστιανούς. Τόν μέν Χριστόν, διά τῆς ἀτιμίας τῆς Ἁγίας Εἰκόνας· τούς δέ Χριστιανούς, ὀνομάσαντες εἰδωλολάτρες, συκοφαντοῦντες, λόγῳ τοῦ σεβασμοῦ καί τῆς τιμητικῆς προσκυνήσεως πού καλῶς καί δικαίως ἀποδίδομεν εἰς τὰς Ἱεράς Εἰκόνας. Διότι «*Οὐκ ἔστι μερίς οὐδέ κληρὸς*», μέσα εἰς τήν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, γι' αὐτούς τούς «δογματιστάς» καί κακοῦς «διδασκάλους».

Ιβ' Ἡμεῖς, ὅμως, εὐλογημένοι Χριστιανοί μου, ἄς ἐπανέλθωμε εἰς τήν Πανήγυριν καί ἄς πανηγυρίσωμε μέ καθάραν καρδίαν καί λαμπρότητα τήν ἑορτήν τοῦ σεβασμίου Σταυροῦ. Ἄς φέρωμεν πάντοτε εἰς τήν καρδίαν μας τόν ἱερόν πόθον καί τήν Χάριν του, καί ἄς μή τόν ἀπομακρύνωμε ποτέ ἀπό κοντά μας. Ἐκδιώκεται δέ, μέ τήν ἀπροσεξία καί τήν ἀμέλειαν· μέ τήν ῥαθυμίαν καί τήν ὀκηνηρίαν· μέ ἄλλες ἀπρεπεῖς πράξεις, μέ τίς ὁποῖες δέν συμφωνεῖ ἡ πανήγυρις τοῦ Σταυροῦ. Ἐάν ἔτσι πανηγυρίζωμεν καί ἔτσι ἑορτάζωμεν, τότε ὄντως αἱ συνάξεις μας ἔχουν τήν Χάριν

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Ὅποιος ἄς εὐχηθῶμεν νά μᾶς σώση, νά μᾶς διαφυλάξη, καί νά μᾶς ἀναδείξη ἀξίους, ὥστε νά γίνωμε κοινωνοί τῶν Ζωοποιῶν Αὐτοῦ Παθῶν· κι ἔτσι νά καταξιωθῶμεν καί τῆς Λαμπροφόρου Ἀναστάσεως, καί τῆς τωρινῆς, καί τῆς μελούσης, ἔνθα εὐρίσκεται ἐν Κυρίῳ τῶν «*εὐφραιομένων πάντων ἡ κατοικία*». Διότι εἰς Αὐτόν πρέπει πᾶσα δόξα, τιμή καί προσκύνησις, μαζί μέ τόν Πατέρα καί τό Ἅγιον Πνεῦμα, νῦν καί ἀεί καί εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων· Ἀμήν.

(Πηγή: iak.gr)